

EGYHÁZI HIRADÓ

A szegedi református egyház hivatalos lapja, református egyház-társadalmi és belmissziói hetilap.

ELŐFIZETÉS: HAVONKÉNT 50 FILL. EGY SZ. 15 FILL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

REF. LELKÉZSI HIVATAL SZEGED.

Főszerkesztő: HARSÁNYI PÁL.

Felölts szerkesztő: BAKÓ LÁSZLÓ.

MEGJELENIK

HETENKINT SZOMBATON

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Tartalom: Vezércikk: dr. Buday Á.: Kötelességtudás-felelősségérzet. — II. cikk: A tekintély és a biblia. — Tárca: Versek. — Belpolitika—Külpolitika. — Hírek. — Szorongógyülekezetek. — Hivatalos rész. — Családi kör. — Hirdetések.

Kötelességtudás-felelősségérzet.

— Az előadás vázlatja. —

Mai tárgy-választásomnak a gyökere pontosan öt esztendőre nyulik vissza. Akkor olvastam a kolozsvári Ellenzék „Iskola” rovatában a keserves panaszt, hogy ifjuságunk jórésze hijával van a felelősségérzésnek. Nem ez a ténymegállapítás ragadta meg a figyelmemet, hanem az illető panaszkodásának a hangja, az a majdnem gyűlöletbe hajló düh, amellyel elpanaszolja, hogy a „mai” ifjuság tetteinek következményei alól csalfasággal, ha kell hazugsággal igyekeznek kibujni; ha ez sikerül neki, vagy sikerülni látszik, „arcátlan”, ellenkező esetben meghunyászkodik, könyörög, hizeleg, utána pedig, bizonyosan a markába

A háború utolsó esztendejében (a háború kezdete óta tiz éven át mint kisegítő tanár működtem a kolozsvári ref. kollégiumban) magamnak is volt ilyen irányú tapasztalatom. A IV. gimnáziumban volt két ikerteslvér tanítványom, egy vasuti főtávírdász gyermekei. Jóképű, gondozott, izmos és tehetséges gyerekek voltak, elsőrendű tornászok és verekedők, de a latin iránt, melyet tanítottam, leplezetlen utálattal viseltettek. Annyira, hogy a latin órákra egyszerűen nem jártak el. Méntségük: hirtelen jött fő- és gyomor-fájás, egyetlen pár cipőnek éppen akkor aktuális megtalálása, családi körülmények, s más olyan ürügyek voltak, amik akkoriban a legtöbb családnál előfordultak, s épen azért tekintetbe is szoktuk venni. A mama adta is hűségesen a bizonyítványokat, melyeket bizonyos kételkedéssel, de néhányszor mégis elfogadtam.

Mikor azonban azt láttam, hogy csak a latin, számtan és német órák azok, amelyek a betegségét és más gátló körülményeket kiváltják, — szóvá tettem a dolgot az apának, s rámutattam a fenyegető kellemetlen következményekre. Az apa kissé meglepődött a dolgon, de titkolni igye-

kezett. Mindenesetre megígérte, hogy rendet t remt. Beszélgetésünk utáni napon első óráim latin volt, s a két fiu ismét hiányzott. Amint azonban óra után távoztam az iskolából, látom, hogy a fiuk vígan játszadóznak az udvaron. Abban a pillanatban találkozom az apával, aki épen hozzám indult, hogy jelentse: ma reggel idejében, ő maga hozta el a fiukat a kollégium kapujáig. Elmondtam, hogy azok mégsem voltak iskolában, mire dühbe gurul és ott a helyszínen kiszolgáltatja nekik az apai just, amiben — úgy látszik — máskor sem volt hiányosság.

Másnap azonban a fiuk prezentálják nekem apjuk bizonyítványát, hogy: — a tegnapi hirtelen gyomor-fájás miatt nem jöhettek latin órára (ikrek lévén csak természetes, hogy minden efféle bajt egyszerre kapnak meg...)

Amint ez az eset mutatja, magamnak is voltak tapasztalataim ezen a téren. Természetesen nemcsak tanár koromból, hanem régebből, s magam kisdák korából. Ez is egyik oka volt annak, hogy a bevezetésül említett gyűlölködő hang nagyon kellemetlenül érintett. Az sem került el a figyelmemet, hogy a felpanaszolt felelősségérzet hiánya az utolsó évtizedben nagyobb mértékben van meg a mindenkori ifjuságban, mint azelőtt volt. De nem is lepett meg, mert azt láttam, hogy nemcsak az ifjuság, hanem a felnőttek között is úgy van, tehát az ifjuság ebben is csak a felnőtteket követi. Ugy van bizonyos fokig még ma is, bár — legalább nálunk — az utóbbi években határozott javulás állapítható meg és így volt — részben ma is van — mindenütt. Egyszerűen úgy áll a dolog, hogy a régi értelemben vett erkölcsi értékek: becsület, hűség, adott szó, kötelességtudás mind megannyi hitelét veszített fétis, a sarokba kerültek

s a magukat csalódottnak érző emberek guny-tárgyai.

Azt, hogy az utolsó évtizedben mennyire megsemmisült a felelősségérzet, legszemléletesebben mutatja az u. n. „Felelőtlen elemek“ rendjének és foglalkozási ágának kialakulása, melynek diszpeldányai néhai Wilson elnök és az esztelen békéket diktáló társai. De az ő sikeres rombolásukhoz az előkészítő iskola a háború volt, s a háborúban is a katonaság, melynek a java férfi elem, tehát a kötelességtudás és felelősségérzet tulajdonképeni oszlopai voltak a tagjai.

A katonaságnál tudvalevőleg minden és mindig parancsra történik. Csak egy végső fórum van, amely végeredményében a parancsokat adja ez azonban a törvény értelmében felelőtlen. A háborúban tehát minden felelősség áthárítható, sőt az alárendelt gyakran kénytelen jobb meggyőződése ellen, felelősségét parancsára — és természetesen annak felelősségére — cselekedni. Mindez természetesen meglazítja az erkölcsi felelősségérzetet; hozzájárul ahhoz, hogy a cselekedetekért való felelősséget akkor is igyekezzenek áthárítani, amikor arra tulajdonképen semmi alap nincs.

Mindezek a tények fokozottan mutatták rossz hatásukat abban, hogy a háború után a legtöbb helyen a politikai hatalmat olyanok ragadták meg, akikben nem volt elég a felelősségérzet, ellenben annál nagyobb volt a cselekedeteik miatt való felelősségrevonástól a rettegés. (Ellógók, sózott marha-, papirtalpu bakancsszállítók, stb.)

A világhelyzetet épen ezért némelyek erkölcsi tekintetben menthetetlennek látják; nem lát-

mindenkinek, hogy amint a Természet törvényei ellen nem követhet el semmi hibát, amely meg ne bosszulódna, azonképen nem vétkezhetik büntetlenül az erkölcsi törvények ellen sem. Visszakell állítani ősi talapzataikra az erkölcs, a kötelességtudás és a felelősségérzet eszményeit. A fő munka itt is az iskolára hárul, de a család közreműködése nélkül az eredmény nem biztosítható. Mert elsősorban — ha nem is kizárólag — onnan kell kapnia a gyermeknek eszmélése első pillanatától kezdve a példaadást, nemcsak iskolába kerülése előtt, hanem azután is mindvégig, amíg a család megvan.

A család a legközvetlenebb emberi közösség, tehát a család tagjainak egymással szemben vannak a legközvetlenebb kötelességeik. Attól, hogy ezeket a kötelességeket miként teljesítik egymással szemben, függ elsősorban a családtagoknak nemcsak boldogsága, hanem boldogulása is.

A családi kötelességek: a) szülők kötelessége egymás iránt, ami azután a példaadás szempontjából nagy fontosságú; b) a szülők kötelessége gyermekeik iránt, melynek helyes felfogásától és gyakorlásától az egész nevelés sikere és a gyermekek életboldogsága függ; c) a gyermekek kötelességei a szülők iránt és végül d) a testvérek kötelességei egymás iránt. (Lásd: Imre Sándor, A családi nevelés.) Itten csak a b) alattirof lesz most szó. A nagyobb kötelesség a családban — nem úgy, mint általános gyakorlat szerint az életben — mindig a nagyobbé, kiről természetesen tételezzük fel, hogy erősebb is, úgy szellemileg, mint fizikailag. Legelsősorban tehát a szülőké, Solon rendelkezése: amelyik szülő nem gondoskodott arról, hogy gyermeke valami életpályát elsajátítson, annak öregségében nincs joga

Tárca.

Luther és a biblia

Leszállt az éj. A vén kolostor árnya
A ráhulló sötét fátyolba vész.
A templom tornya egyhanguan kongja
Az éjfelet. Míg álmosan kinéz
A toronyőr és hosszan széttelkint,
Alusznak a barátok csöndesen
És boldogan. Nincs ott lenn semmi nesz.
Csak egy cellának pislog gyertyalángja,
És ott a lázas titkos félhomályba
Imádkozik egy ifju szerzetes.

A lelke mint a tenger bus dagályán
Küzdő hajó, vihartól hányt, vetett,
Hite; tört árbóc... és reménye, szárnya
Mint tépelt vitorla bus foszlánya...
S tudása: mély örvények közt veszett.

Elméje még nyugvópontot keres...
Meg kell tolni nyitját a titoknak,

Hogy üdvözülni hogy, miként lehet?
Elég-e jócselekmény, zárda, klastrom
S minden, mi szépet, jót ember tehet?
És vágyó lelke fog-e üdvözülni,
Az angyalokkal egy sorjában ülni
És lát-e megnyílt, tündöklő eget?

A titkok titka hét pecséttel őrzött,
Halandó szem hogy látna rajta át?
Vivódva, kételyt uj kételyre halmoz
S nem szánják szentek, régi bölcs atyák.
S lelke, mint az üzött szomju szarvas,
Forrást keres, élet és éttetőt,
Lázad mohón embertekintély ellen,
Hajolni nem tud, csak az Úr előtt.

Hol hát az üdvösség forrása, merre,
Ha itt lemondás, türelem, alázat,
Istenfúság: cifraság és látszat,
Mely az önzésnek legrutabb palástja?
S az egyház, mint egy gőgös, büszke bástya,
Siváran rejti féltett kincseit.
Hol hát az üdvösség forrása, hol?
A lég dohos, a melle juldokol,

nak semmiféle kivezető utat, hanem valósággal beletörődtek, hogy elveszésre vagyunk ítélve. Mások azonban, köztük mi magunk, nem hajlandók ilyen egyszerűen tudomásul venni és elkerülhetetlennek elfogadni az olyan sötétnek festett végzetet. Hisszük, hogy megtaláljuk azt a szilárd pontot, melyre támaszkodva sikerül ismét egészséges rendszerbe kényszeríteni a khaoszt. Azt hisszük, hogy már meg is találtuk a helyes eszközt, ami nem más, mint úgy nevelni a következő nemzedéket, hogy lelke mélyéig hassa át a felelősségérzet, hogy már kis gyermek korától tudja: hiba büntetlenül nem marad! Tudnia kell gyermekétől gondoskodást kívánnia a maga számára.

A házastársaknak egymás iránt és együttesen a gyermekekkel szemben való kötelessége a legfontosabb, nélkülözhetetlen társadalom-, nemzet- és államfenntartó tényező. A pontos kötelességteljesítésnek, a szeretet gyakorlásának első és át nem ugorható köre a család. Nem lehet jó egyháztag, városi polgár, sem hazafi — legalább erkölcsi értékelés szerint nem — az, aki a maga legközelebbi környezete iránt való kötelességeit elmulasztja, azokat szándékosan és tudatosan mellőzi.

Persze itt nagyon vigyáznunk kell az ítéletalkotásban, nehogy abba a hibába essünk, hogy a családon kívül aztán semmi más kötelezettséget nem ismerünk. A család nem valami magában álló, mindentől elvonatkozott közösség, hanem része az egyháznak, községnek, nemzetnek, államnak, s végeredményben az egész emberiségnek. Boldogsága nem független az utóbbiaknak állapotától, hanem szervesen összefügg azokkal. Csak egy példát: Hiába teremtek én családom

számára olyan jólétet, mely alkalmas arra, hogy annak anyagi gondtalanságot nyújtson, ha ugyanakkor a nagyobb közösség helyzete állandóan veszélyezteteti annak biztonságát. Nekem, tehát, mint családfőnek, épen családom jóléte, gyermekeim jövője biztosítása érdekében, tőlem kitelhető hatékonysággal kell dolgoznom a nagyobb közösség konszolidációján, az általános jólét előmozdításán. Egyedül a családanyának van meg az a joga, hogy kizárólag a család érdekeit tartsa szem előtt, s minden cselekedetét ahhoz szabja. Igaz viszont, hogy sokan keveslik ezt a jogot és az egész világot boldogítani akarják, míg a család reménységeinek ápolását, nevelését rábizzák a rendesen „nagyon megbízható és kivételesen tüséges“ fizetett ellenségekre.

Amint látjuk, tehát a szülők szempontjából a „világ közepe“ a család, ennek szemefénye pedig a gyermek. Alig van szülő, aki ezt ne így vallaná, de nagyon sok az olyan, aki ebből nagyon helytelen következtetést von le. Két irányban szoktak a szülők nagy hibát elkövetni: vagy mértéktelenül elkényeztetik a gyermeket, vagy túlságosan szigorúak vele szemben. Hogy a bevezetésben említett példánál maradjak: vagy igazolják a mulasztását akkor is, amikor semmi komoly ok nem volt az iskola ekerülésére, vagy ellenkezőleg: iskolába kényszerítik akkor is, amikor 38-39 fokos láza van! Mindkettő óriási hiba! Elkerülésére nagyon nehéz általános érvényű tanácsot adni, mert hiszen ha valahol, úgy itt érvényes az a tétel, hogy mindenkit egyénisége szerint kell kezelni; még ugyanannak a családnak a gyermekei sem nevelhetők pontosan ugyanazokkal a fogásokkal.

Általában azonban arra kell törekedni, hogy

*Agyára tompa zibbadság feszül...
A láztól elalélva, némán elterül.*

*S hogy új erőt vesz, ott a bolt alatt,
Egy ócska vaslánc síró hangot ad.
A vaslánc végén, egy régi, régi könyv
Belepte por, beszötte pók a zugban.
Nagy kincs lehet: ereklyeként takarja
Szuette polcon titkos félhomály.*

*„Olvasd“ — susogja forró, égi hang...
A keble zug, mint zugó nagy harang.
S olvassa... szomju szívét megfűrésztli
Élet vizének ringó hajjain...
A könyv minden kérdésre megfelel
És minden sebre balsamot lehel.*

*Most kél a nap s a keskeny rácson át
Sugárzó fénybe vonja a szobát.
Madárka zendít dalra iltasan...
S Márton barát áll diadalmasan,
Feszülő keble boldogan zihál,
Amint köszönti őt a napkirály.
Sejt új eget és új földet merészen,*

*Nem fél a harctól: jegyvere a hit!
S kezében a legendás Biblióval
Ledönti Róma bálvány falait.*

BAJA MIHÁLY

Magyar hexameterek

Szétszakított ország, meddig vagy szörnyű bajodban,

Kis keselyüknek meddig tőröd karma verését,
Meddig gyülik a könny szélén még hő szemeidnek,
S meddig támad vágy a valóság nagy kapujánál:
Csak hű, s múlandó álomnak öltözetében?

Lesz oly vágy amelyik tán bírva Toldi izommal,
Kél elő hő Bolond karjában nagy buzogánnyal!?
S lesz oly kard is, amely ellent hordozva meg élén
És renegát magyarok jajját is nemzi csapása!
S lesz az a kar, mely küzd majd minden

háboru-zajban,

Győzelmet támasztván ősi hazánk anyaföldjén,
S üldözi nagy seregét a futó vad-oláhnak!...

Él ez a nép, mint földnek elhült kérge alatt az
Izzó magma, amely kél gyakran a szinte vetődve,
S lesz is az Urnak de profundis szörnyű verése;

a gyermek minden komoly szükségletét megkapja. De csak azt, amire komolyan szüksége van. És azt sem olyan könnyen, hogy azt hihesse hogy arra neki, pusztán azért, mert létezni kegyeskedik, joga van. Érdemelje ki, szolgálja meg azt, amit kap. De azonban ismét nagyon vigyázni kell. Vannak olyan elemi szükségletek: cipő, ruha, étel, amikkel kapcsolatosan kár volna mindig az „orrához dörgölni”, hogy az jutalom. Azonban a különösen szép ruhával, a játékkal, stb. szemben nem árt ezt mindig hangoztatni. Végzetessé válható hiba a gyerekeknek többet adni, mint ami épen szükséges.

Ezzel szemben szigorúan kell ellenőrizni a gyermek kötelelességteljesítését. Számon kell kérni tőle mindennemű feladatának elvégzését, magaviseletét, stb. A legkisebb mulasztást sem szabad elnézni neki, hanem azonnal figyelmeztetni, inteni, dorgálni, szükség esetén szigorubban is fenytetni. *Nem szabad elfelednünk, hogy az élet nem kegyelmes hajlandósága; természeti törvény, hogy bűn nem marad büntetlenül.*

A gyermeknek, amint eszmél, fokozatosan éreznie, majd tudnia kell, hogy neki nemcsak jogos igényei vannak, hanem kötelességei is, melyek teljesítéséért felelős. Minél többen és minél jobban megtanulják ezt, annál valószínűbb, hogy a következő nemzedékek alatt ismét visszatér az általános kötelességtudás és felelősségérzet, s általában az erkölcsi értékek uralma. Hogy ez megtörténjék, azért mi szülők valamennyien felelősek vagyunk.

A febr. 20.-i szülői értekezleten előadta dr. Buday Árpád egy. tanár.

*S mint nyilainknak előle a vén Európa
Egykor a nagy Éghez fordult ő gyáva szívével,
Bor nem vába a vízzé: úgy lesz újra könyörgés!
Ósi igazságunknak léptén kélve nyöszörgés!
S uj romokon majd uj élet támad fel e földön,
Hős eleink által megszentelt bus rögeinken!*

Dr. Kolosváry Gábor

Tünődés

*Sokszor, amikor magam elé nézek,
S megjelenik képként halomnyi rom,
Embertársaimnak sok-sok szenvedése,
S az Ország, gyengének érzem két karom.
Füstölgő romok, elszálló remények...
Tüzek, melyek csak füstölgve égnek;
Kibuggyan szemem héján a könny,
Majd támad ajkamon bűnös közöny,
Érzem, hogy arcom kővé vált szobor,
Mint Memnoné, pogány tömjén füst között;
Mosoly csak akkor kél e kőszobor szemében:
Ha füst mögül mosolyog az ég is,
S romok közül feltöpnül a Phönix:
Suhanó gondolat: hátha mégis!?*

Dr. Kolosváry Gábor.

G. Berguer és Aug. Gampert: A tekintély és a biblia.

I. tanulmány: A lelkiismeret szellemi tekintélye, jogai és befolyása.

Nagy bizalomnak jele az, hogy önök olyan tárgy fejtegetésére hívtak föl bennünket, mely az önök szívéhez legközelebb áll. Mi a magunk részéről meg akarunk felelni e felhívásnak teljes őszinteséggel. Úgy jövünk önökhöz, mint testvérekhez, kik érzik az ő tudományos és filozófiai készségük hézagjait, gyengeségét, elégtelenségét, de mint *Krisztusban* testvérük, azaz a békeség szellemétől áthatva, az élet és igazság mélyeséges vágyával vannak eltelve. Nem szándékunk bírálni s értelmi érdeklődést kelteni, hanem építeni, épülést előidézni az élet irányában, az igazságot tiszteletben tartván. Amit önöktől kérünk az több, mint a figyelem, mint a megértés, ez a rokonszenv és az önök teljes bizalma. Ez alatt nem az önök szenvedőleges alávetéseit, kérészakkolt hozzácsatlakozását értjük mindahoz, amit mi akarunk mondani. Bizonyára nem! Mi csak azt akarjuk mondani, hogy az önök és a mi szívünkben azonos indulatokat szeretnénk látni uralmon; mi önöket szeretettel kérjük, hogy higgyék el, hogy minket az őszinteség igaz indokai s a keresztyéni szeretet vezetnek.

Mi azt mondjuk el önöknek, amire elmékedés és imádság által jutottunk. Önöknek meg van az a szabadságuk, hogy ne fogadjanak el mindent a maga teljességében. De semmi gyanakvás ne maradjon a mi légkörünkben. Magától értetődő legyen az, hogy itt lelkiismeretek beszélnek lelkiismereteknek az Isten szemei előtt s nem csupán értelmek, kik másokat meg akarunk nyerni a maguk eszméinek.

Azon kérdések között, melyek minket foglalkoztatnak, van egy, mely elsőrendű fontosságúnak látszik. Azon választól, mely arra adatik, függ nagy részben a tanulmányunk további menete. E kérdés a következő: *Milyennek kell lenni a tekintélynek a vallásosság terén?*

Ugyane kérdésben benne van a hit területén érvényes tekintély problémája, mely már tintaáradatot zudított, vaskos theológiai könyveket iratott, s amelyet, megvallom, kissé félelmes itt előlről kezdeni. Ám önök nem kérnek tőlünk elvont filozófiai tárgyalásokat, ez már megnyugtató. Van egy más is, amit mi nem veszünk el szemünk elől, ami kell, hogy minket vezessen ezen tanulmányok során s ez az, hogy önök igen nemes és mélyeségesen komoly gond által indítatva tették fel e kérdéseket, s keresik rájuk a feleletet: gyermekeik vallásos nevelése érdekében. A hit dolgáiban való tekintély kérdését gyermekeikkel kapcsolatban, s azért tették fel, hogy mit kell

érettük tenniök. Ezen szemszögből fogjuk tehát mi is a tárgyalás menetét beállítani.

De mindenekelőtt mi diktálta önöknek e kérdést? Vagy én csalódom, vagy tudattalan, vagy félig tudatos megállapítása ez azon ténynek, mely napjainkban szemünk előtt lefolyik.

A gyermekek eredetileg a szülők tekintélye alatt állván, azok által vezéreltetnek. „Ők nem választják meg utjukat, hanem irányítatnak; sem gondolataikat, hanem oktatásban részesülnek. Semmiféle előhaladása nem lenne lehetséges, ha minden nemzedék újra kezdené az emberiséget s ha nem lenne beavatva elődei által azon észmei és érzület világába, melyet a megelőzők formáltak. A tanács „gyermekek engedelmességét apátoknak és anyátnak“ lényük mélységeiben gyökerezik, sőt ezen természetű bizalom érzetén nyugszik az első kor egész fejlődése, melyet így is nevezhetünk: „tekintély hit“. (L. Monod, Le problème de l'autorité, 2. meéd., p. 29)

De az is a dolgok természetéből folyik, hogy elérkezvén egy bizonyos korhoz, és néha elég korán, a gyermekek egy egész sereg más tekintély támadásának legyenek kitéve, melyek nem olyanok, mint a szülői, sőt azzal sokszor ellentétesek. Kezdenek maguk gondolkozni, kezdik irányítani magukat s ha ennek dacára némely szülő próbálja többé-kevésbé látszólagos gyámságát meghosszabbítani, eljő a kikerülhetetlen pillanat, mikor a gyermekek nem fogadják el csak azon tekintélyeket, melyek önmagukat előttük igazolni tudják. Ekkor ők kikerülnek az önök befolyása alól.

Ez olyan tény melyet meg kell állapítani, s ez önöket nyugtalanítja. Önök rettegnek arra gondolva, hogy mi várja majd őket a világban, hogy milyen kísértések fogják őket megostromolni. Önök szeretnék őket követni, mikor megszűnnek eltávolodni; vágyakoznának őket kísérni, vagy legalább is adni nekik valami oltalmazó eszközt, mely a veszély óráiban velük legyen. Egyszóval önök kérdik, hogy mi lesz velük az emberi lélek ellenségeinek közepette, midőn az önök szülei tekintélye nem tudja őket körülvenni védőbástyaként?

Mit kell tenni? — Hogyan kell tenni?

Hogy megfelelhessenek e kérdésekre, engedjék meg nekem, hogy kiindulópontul vegyen épen a gyermekért való aggodásuk érzelmének elemzését. Ez megmutatja nekünk, igen világosan azon különbséget, mely van az igaz és hamis tekintély között, azon tekintély között, amelyet el kell hagynunk s amelyet meg kell őriznünk.

(Folyt. köv.)

dr. I. E.

Belpolitika—Külpolitika

A nemzetgyűlésen az adócsökkentési törvény javaslatok tárgyalása a végefelé közeledik. A pénzügyi bizottság miniszteri tárczánként most tárgyalja a jövő évi állami költségvetést. A népjóléti tárca keretén belül minden valószínűség mellett sor fog kerülni a hadikölcsönök bizonyos mérvű és értelmű valorizációjára. — A kultuszminiszter két törvényjavaslatot nyújtott be letárgyalás végett. Az egyik a polgári iskolákról szól, a másik pedig egy gyermek-neveltetési alapot kíván létesíteni olyan szegény sorsban élő szülők javára, akik a várostól távol gyerekeiket képtelenek a maguk erejéből iskoláztatni.

Kínában a forradalmi csapatok előnyomulása tovább tart. Az áldozatok száma sok ezerre rug. Az idegenek minden biztatás ellenére formálisan menekülnek.

== H I R E K. ==

Istentisztelet sorrendje. F. hó 27-én, vasárnap d. e. 10 órakor gyülekezelni istentisztelet; d. u. 5 órakor kátémagyarazat (Bakó László lelkész); d. e. 9 és 11 órakor ifjúsági istentiszteletet tart Illyés Endre hitoktató lelkész.

Konfirmációi oktatásunk. A konfirmandusok oktatása megkezdődött. Ujból felkérjük a szülőket, hogy tízennegy életévüket betöltött gyermekeiket küldjék be a lelkészi hivatalba a konfirmandusok közé való beiratás végett. Az előkészítő órák minden héten kedden és csütörtökön d. u. 6—7-ig tartanak a református bérpalotában az elemi iskola I-ső sz. tantermében.

Énekkarunk műsoros estélyje. Amint már lapunk múltkori számában is jeleztük a Szegedi Református Énekkar március 5-én szombaton este kilenc órai kezdettel a Kass-szálló nagytermében műsoros estélyt rendez. Jegyek 2.50 pengőért már is kaphatók a lelkészi hivatalban.

Az *ujjonnan megalakult Vegyeskar* f. hó 23-n tartotta Dr. Széll Gyula elnökle mellett első választmányi gyűlését. A megbeszélés tárgyát képezte az ujonnan alakult énekkar munkarendje és az előtte álló esztendő szellemi és anyagi programja.

Református középiskolai Diákszövetség, március 1-én, kedden d. u. 3 órakor összejövetelt tart a református templomban.

Kálvinista Világ címen „Az Ut“ című folyóirat melléklete gyanánt egy református egyháztársadalmi folyóirat jelent meg a múlt hóban, Maksay Albert szerkesztésében, főként egyházunk világi tagjai számára. A folyóirat megindításának szükségességét „Az Ut“ szerkesztői: Dr. Makkai Sándor püspök, Dr. Tavasz Sándor és Dr. Imre Lajos theol. tanárok a következő so-

rokkal indokolják: „Egyházunk jelenlegi nehéz helyzetében egyik legsúlyosabb veszedelem, hogy egyházunk tagjai nincsenek kellőleg tájékozva azokról az értékekről, melyeket egyházunk és vele a kálvinizmus képvisel. Az a meggyőződésünk, hogy eljött az idő, amikor minden református keresztyén embernek össze kell fognia egyrészt azért, hogy az egyház megújulása és munkaképessége biztosított legyen, másrészt, hogy a református világnézet, mely egyedül tud választ adni korunk legsúlyosabb kérdéseire, diadalmas-kodjék egyéni és társadalmi életünk minden tere. Ezért ez a lap azokhoz fog szólni, akik egyházunk tagjai közül érzik a felelősséget ennek az egyháznak a jövőjéért, a munkájáért, diadaláért, s akik segíteni akarnak abban, hogy a jelen zürzavaros és tájékozatlan életformái között a kálvinizmus komoly, Isten akaratának szolgálatában álló, sziklaszilárd világnézetét, életfelfogását érvényesíteni lehessen. Harcolni akarunk az egyházban egy belső megújulásért, mely kizárólag Isten céljainak szolgálatába állítja az egyházat, a nemzeti életben öntudatos és határozott munkásságért, mely a nemzet életét belső értékkel megerősítse, a társadalmi életben tiszta, a református keresztyén hit alapján álló álláspontok érvényesüléséért, tiszteletben tartva a felekezetek közötti jóviszonyt, de határozottan védelmezve egyházunk és hitünk érdekeit. Lapunk tárgyalni fog világnézeti kérdéseket felmutatva azokban a ref. keresztyén világnézet feltételeit, foglalkozni fogunk egyházunk napi kérdéseivel, figyelemmel kísérjük a kálvinizmus helyzetét és szerepét a világ egyházaiban, hozzá fogunk szólni a kulturális, irodalmi, társadalmi kérdésekhez és eseményekhez, mind a kálvinizmus szempontjából. Hozzá akarunk járulni munkánkkal egy öntudatos egyház és egy hivatását ismerő nemzet nevelése által Isten országa építéséhez. — A lap előfizetési ára egy évre (12 szám) 120 (egyszázhusz) leu. Megrendelhető „Az Ut“ kiadóhivatalában Cluj—Kolozsvár. Ref. theológia.“

Az egyetlenes református egyházat képviselő felsőházi tagok lettek: dr. Baltazár Dezső, dr. Révész Kálmán, dr. Ravasz László püspök, gróf Döngenfeld József, dr. Darányi Ignác, Dókus Ernő főgondnok. Felsőházi tag dr. Antal Géza dunántúli püspök is, mint Veszprém vármegye választott tagja.

Magyar istentisztelet Belgrádban. Vass Antal pancsovai ref. lelkész Belgrádban istentiszteletet tartott, amelyen a magyar kolónia számos tagján kívül Hóry András akkori belgrádi magyar követ is részt vett.

Szülői értekezlet. F. hó 20-án d. u. 4 órakor tartaotta meg tantestületünk a szülői értekezletet, melyen Dr. Buday Árpád egy. ny. r. tanár tartotta meg előadását; kötelességtudás, felelősség-érzet címén. Az előadást a szép számmal megjelent szülők, mindvégig nagy érdeklődéssel hall-

gatták. K. Nagy János tanító, az igazgató távollétében, a tantestület és szülők nevében köszönetét fejezte ki az értékes előadásért Dr. Buday Árpádnak. Különben az előadottakat lapunkban teljes egészében közöljük.

A londoni rádióleadó állomás nemcsak vasárnapi istentiszteleteket közöl, hanem minden este ad egy rövid énekes bibliai áhitatot is. Voltak, akik ezt a rendszert kifogásolták s ezért a társaság felszólította hallgatóit, hogy szavazzanak a mindennapi áhitat megtartása, vagy eltörlése mellett. A 10 ezer beérkezett válasz közül 9700 az áhitatok megtartása mellett döntött.

Kolozsváron január 9-én ünnepélyes keretek között avatták fel Erdélynek egyetlen ujonnan épült református leánygimnáziumát. A megnyitón dr. Makkai Sándor püspök mondott mély tartalmu, magas szárnyalású beszédet.

Az orosz szovjet a hivatalos munkaszüneti napok közé legújabbban az államiak mellé (Lenin halála napja, május 1, a bolsevista forradalom évfordulója stb.) fölvette a keresztyén főünnepet 1—1 napját, sőt több Mária-ünnepet is. Ezeknek a hivatalos szünnepoknak a számát azonban megsokszorozza a kényszerű munkanélküliség, amely a szovjet-paradicsomban oly mértékben dul, hogy pl. az elmúlt gazdasági év folyamán csak a pétervári gyárakban 4.390.321-re ment a munkások által munkanélkül eltöltött kényszerült napok száma (az azelőtti év ilyen számának éppen a kétszeresére!). Az óriási Putilov-műveknél a munkanélküli napok száma eddig már akkora, mint hogyha két évig egyfolytában nem lettek volna üzemben.

Hirek az evangélikusoknál.

Istentiszteletek sorrendje. Február 27-én, reggel 8—9-ig istentisztelet a kerületi börtönben a protestáns rabok számára. Vasárnapi iskola az ev. iskolában 8—10-ig az összes fiú és leány elemistások részére. A 10 órakor kezdődő rendes istentiszteleten prédikál Tátrai Károly.

Biblióra. Február 22-én Mezőfalvy Julia diakonisszatesztvér bibliamagyarázatot tartott az irgalmas szamaritánusról az ev. parochián.

Külföldi vendég. Dr. Sartorius Ernő a Keresztyén Ifjusági Világszövetség genfi főtitkára március 5-én meglátogatja az ev. gyülekezetet; Dr. Scholtz Oszkár egyházkerületi jegyző és Abaffy Gyula belmissziói lelkész kíséretében. Dr. Sartorius németnyelvű előadást fog tartani, melyet Gerhauser Béla felsőkeresk. iskolai tanár fordít magyarrá. Abaffy Gyula magyarnyelvű előadást tart. Az előadás helye enyhé idő esetén az evang. templomban lesz. Az előadás belépődíj nélküli s rá felhívjuk úgy az evang., mint a ref. hívek figyelmét.

Ev. Nőegylet estélye. Február 27-én este 9 órakor lesz az Ev. Nőegylet teával összekötött műsoros estélye. Szerepelni fognak Ocskay Kornél operaénekes, Dr. Belle Ferenc hegedűművész, Patay Mária egyet. hallgató, Dr. Belléné Csurgay Annus, Gregersen Lujza és Dr. Varsányi Mátyás. Néhány jegy még kapható az ev. lelkészi hivatalban Tisza Lajos-körut 16. sz. alatt. Telefonszám 12—16.

Szórványgyülekezetek.

Isteniszteletek sorrendje. Február 27-én, vasárnap d. u. 3 órai kezdettel Ujszegeden a Vakok Intézetében istentiszteletet tart Teleki S. sl.

Március 6-án, vasárnap d. e. 10 órai kezdettel Kisteleken; d. u. fél 3 órai kezdettel Szőregen; d. u. 3 órai kezdettel pedig Deszken lesz istentisztelet és hitoktatás.

**Sveizi órák, ékszeres részletfizetésre is!
NAGY ÓRA- ÉS ÉKSZERJAVÍTÓ MŰHELY!**

TÓTH JÓZSEF
Kölcsey-uca 7. Képes árjegyzék ingyen.

Hivatalos rész

112-1927. szám.

Értesítés

A presbiterium 1926. december 30-ki gyűlésének határozatából közöljük egyháztagjainkkal, hogy folyó évi január hó 1-től kezdve a templomban végzett keresztelésért és esketésért, valamint a háznál, vagy a kórház ravatalozó helyiségében végzett imás és beszédes temetéseknel a lelkészi-, illetve a temetéseknel a kántori stóla díjak eltöröltettek.

Ugyancsak eltöröltetett a temetéseknel a szokásos kétszeri harangozás díja is; valamint elrendeltetett, hogy az összes lelkészi hivatali kiadványok (anyakönyvi kivonatok stb.) díjtalanul végeztessenek.

Továbbra is fizetendők azonban az egyház pénztárába a különleges lelkészi és kántori stóladíjak a következők szerint:

Házi keresztelésért 10 pengő;

Házi esküvőért 20 pengő;

Temetéseknel a temetőbe való kikísérésért: 1) azoknál az adófizelőknél, illetve hozzátartozóiknál, akik 2—16 pengő egyházi adót fizetnek, 15 pengő; 2) akik 17—40 pengő egyházi adót fizetnek 30 pengő; 3) akik 41—80 pengő egyházi adót fizetnek 45 pengő; 4) akik 80 pengőnél nagyobb adót fizetnek 60 pengő.

Esküvőknél orgonázás díja 16 pengő. Esküvőknél, vagy keresztelőknél külön templomfűtési díj 12 pengő; világítási díj 5 pengő. Temetéseknel külön harangozás esténként 2.50 pengő.

Ugyancsak a fenti közgyűlés határozata értelmében a sírhelyek árai a következőképpen állapítottak meg:

1. Családi sírhely 4 személyre 160 pengő; 6 személyre 240 pengő.

2. Egyes sírhely a főút mellett: az I. sorban 40 pengő, a II. sorban 30 pengő, a III., IV. sorban 20 pengő, az V. sorban 10 pengő.

3. Egyes sírhely, a mellékut mentén I. sorban 25 pengő, II. sorban 15 pengő, a III—IV. sorban 5 pengő.

Igazolt szegénység esetén az egyháztagoknak ingyensírhelyre van joguk.

Szeged, 1927. évi február hó 15.

Adózók figyelmébe. A folyó évi egyházi adókivetésről minden hívünknek elküldöttük az értesítést, melyen feltüntettük a reá kivetett ez évi egyházi adót és jeleztük, hogy a múlt évekről van-e hátraléka; egyszersmind értesítettük, hogy az adó vagy a városi adóhivatalnál fizetendő be, vagy pedig az értesítés mellé csatolt postatakarékpénztári befizetési lapon. Felhívjuk adózóink figyelmét, hogyha a postatakarékpénztári befizetési lap útján egyenlítik ki ez évi adójukat, vagy esetleges hátralékaikat, úgy a befizetési lap hátlapján az írásbeli közlemények céljára fenntartott helyen saját érdekükből is jelezzék, hogy az összeget egyházi adójuk, vagy adóhátralékuk kiegyenlítésére küldik.

Családi kör

Hit és hangulatok

Nyolcadik hét V. A félelem lehetetlenné teszi az életnek akármilyen kielégítő élvezetét és örömét. A hívő ember boldogan örvendezhet még a legrettenetesebb körülmények között is, de a félelem embere még a menyországban is boldogtalan volna. Stevenson „a legszomorubb és hősiesebb dalban, melyet valaha írt,” ezt zengi:

„Isten, ha ez is hit volna már?!

Mіндеgyre haladni s elesni és újra haladni,
A földre terülni, majd újra felállami talpra,
Harcolni azért, mit sejt csak az ember s
szemmel sose látott,

S estvére beérni, ha fáradt főnknek a gyöngye
remény pilhenést nyújt,

Hogy mégis igazság csak valahogy az igazság
S mindaz, ami nyers most, egykor majd szépre
kiérik:

Oh Uram, ha elég volna?“

Tán szomorúan hangzik ez a dal, de a sziv

mélyén szilaj öröm rejlik, mert hit rejlik benne. De plántáljunk bele egy félelemmel telt szívű embert a legfényűzőbb bőség közepébe, távolítsunk el mellőle mindent, ami nyugtalaníthatná és mégis nyomorult marad. Mennél tovább szemléli az ember az életnek ezt a két alapvető lelkiületét, annál jobban meggyőződik róla, hogy ha érdemessé akarja tenni az életét arra, hogy élje, akkor mindenáron el kell sajátítania a hit magatartását. Enélkül az élet Szaharává szárad el; vele ellenben a boldog lelkeknek abba a társaságába lép be az ember, akik egy, vagy más módon mind ugyanazt érezték, amit a zoltáríró így mond el:

Az Ur az én világosságom és üdvösségem:

Kitől féljek?

Az Ur az én életemnek erőssége:

Kitől remegjek?

*Ha gonoszok jönnek ellenem, hogy testemet
eggyék:*

*Szorogatóim és elleneim — ők botlanak meg
és hullanak el,*

Ha tábor jog körül,

Nem fél szívem;

Habár had támad reám,

Mégis Őbenne bizom én.

Egyet kérek az Urtól, azért esedezem;

*Hogy lakhassam az Ur házában életemnek
minden idejében:*

Hogy nézhessem az Urnak szépségét,

És gyöngörködhessem az Ő templomában.

*Bizony elrejt engem az Ő hajlékába a vesze-
delem napján;*

Eltakar engem sátrának rejtekében,

Sziklára emel fel engem

*Most is felül emeli fejemet ellenségeimen,
akik körültem vannak,*

*És én az Ő sátrában örömmáldozatokkal
áldozom,*

Énekelek és zengedezek az Urnak.

27. Zsolt. 2—7.

Kegyelmes Atyánk! Bevalljuk lényünknek azt a kínos rejtéjét, hogy mi egyfelől rokonságban tudjuk magunkat Veled, másfelől mégis távol érezzük magunkat Tőled. Oh mit jelent ez a különös ellentét, ez a soha nem szűnő harc a rosszabb és a jobb gondolatok között? A tiéd

vagynak jogod szerint, de nem adtuk át magunkat mégsem teljesen a Te gondoskodásodnak. A szívünk másban nem talál nyugodalmat csak Te benned és mégis keres ennek a világnak a hiúságaiban, melyek elmúlnak. Ennek a földnek a kutfőinél akarjuk eloltani szomjuságunkat, pedig azok repédezett kutak, melyek nem tartanak vizet. Vezess bennünket a Te életednek forrásához, mely örökké buzog! Adj innunk abból a lelki vízből, melyből ha valaki iszik, többé nem szomjazik meg. Szomorúan valljuk előtted szegénységünket és nyomorúságunkat. Nyisd meg Te szemünket, hogy lássuk kegyelmednek kifürkészhetetlen gazdagságait és növeld meg hitünket, hogy a magunkévá tehessük azokat. Kapcsolj magadhoz akaratumat és szeretetünket és szándékunkat minden kötelékével. A te teljes bőségedből, mely a Krisztusban van, adj mindnyájunknak, kinek-kinek szüksége szerint. Tégy bölcsökké a Te bölcseségeddel, tisztákká a Te tisztaságoddal, erősekké a Te erőddel, hogy erőben és dicsőségben emelkedhessünk fel abba az életbe, mely valószínű kiáltását s ha meghallgatod, bocsáss meg nekünk és áldj meg minket, Óérette Amen. M'Comb Sámuel.

Soós Lajos divatáruháza

Iskola és Oroszlán ucca sarok.

Férfi s női fehérneműek, harisnyák, keztyűk,

ORVOSI KÖPENYEK,

kötények gyári árban. Világhírű Schroll chiffonok.

Telefon 10—77.

Telefon 10—77.

LISZKAY LAJOSNÉ
HÖLGYFODRÁSZ ÜZLETE
KÖLCSEY-U. 12. REÖK-PALOTA.

MINDENMŰ HAJMUNKÁK
KÉSZÍTÉSÉT ELVÁLLALJA.

Telefon: 11-61.

Gyarmati Mihály

Elsőrendű uriszabósága és mindenféle sportsapka készítő üzeme, Széchenyi tér 3. szám.

Felelős kiadó a szegedi ref. egyházközség nevében: **Bakó László** lelkész

Nyomatott a Hirlapkiadó- és Nyomdavezetők Rt.-nél Szeged.

Felelős nyomdavezető: **Sajgó József.**